

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I 1975 udstedtes 13 koncessioner til efterforskning og udnyttelse af olie på visse havområder ud for Grønlands vestkyst. Til koncessionerne var knyttet forpligtelser til udførelse af efterforskningsarbejde, ligesom koncessionerne indeholdt bestemmelser for det tilfælde, at disse forpligtelser ikke fuldt ud opfyldtes.

Efterforskningsresultaterne i de første koncessionsår, herunder ikke mindst resultaterne af 5 efterforskningsboringer, var negative i en sådan grad, at samtlige koncessionshavere ønskede at opgive koncessionerne, hvilket efter koncessionsbestemmelserne kunne ske ved udløbet af det 3. koncessionsår d.v.s. ved udgangen af 1978.

I en række tilfælde var de til koncessionerne knyttede forpligtelser til efterforskningsarbejde ikke fuldt ud opfyldt, og det blev således aktuelt at anvende koncessionernes bestemmelser om indbetaling til ministeriet for Grønland af kompensationsbeløb for ikke-udført efterforskning.

På grundlag af disse koncessionsbestemmelser sammenholdt med de af koncessionshaverne indgivne regnskaber over afholdte udgifter i forbindelse med det i koncessionsperioden udførte efterforskningsarbejde er der i 1979 af koncessionshaverne i forbindelse med opgivelsen af samtlige koncessioner indbetalt i alt 71.750.000 kr. til ministeriet for Grønland.

Med hensyn til anvendelsen af dette beløb vedtog Grønlands landsråd på sin efterårssamling 1978, da man forudså muligheden for indbetaling af sådanne kompensationsbeløb, en indstilling til ministeren for Grønland om

»at eventuelle kompensationsbeløb fra selskaberne tilfalder ubeskåret landskassen eller grønlandsbevillingerne i øvrigt, således at en del af disse efter nærmere forhandling kan benyttes til fremme af råstofefterforskningen i Grønland, hvor grønlandsk deltagelse og dermed reel indflydelse kan komme på tale, og uden at denne fremgangsmåde får indflydelse på bevillinger til

de allerede vedtagne og kommende årlige bevilninger fra den danske stat til Grønland«.

Den særlige baggrund for beløbets indbetaling samt landsrådets indstilling har givet anledning til særlige overvejelser af mulighederne for at søge beløbet anvendt til udvikling af det grønlandske samfund, specielt på råstof- og erhvervsområdet.

Den olieefterforskning, som kompensationsbetalingerne træder i stedet for, skulle være foregået i Grønland inden for rammerne af lov nr. 166 af 12. maj 1965 om mineralske råstoffer i Grønland. Den reviderede lov om mineralske råstoffer i Grønland (lov nr. 585 af 29. november 1978), som er trådt i kraft samtidig med hjemmestyrets indførelse 1. maj 1979, understreger bl. a. den målsætning, at råstofvirksomhed i Grønland ikke mindst skal tjene hensyn til det grønlandske samfund.

På denne baggrund er det fundet naturligt, at de gennem kompensationsbetalingerne fremkomne midler stilles til rådighed til udvikling af det grønlandske samfund.

Under hensyn til beløbets engangskarakter foreslås dette overført til en særlig grønlandsk erhvervsudviklingsfond.

Det er fundet naturligt, at en sådan fond etableres i grønlandsk regi, d.v.s. af Grønlands Hjemmestyre, således at beløbet stilles til rådighed for det grønlandske samfund, ikke blot beløbsmæssigt, men også beslutnings- og ansvarsmæssigt.

En fondskonstruktion af denne karakter svarer i vidt omfang til den færøske investeringsfond, som for nogle år siden overgik til det færøske hjemmestyre (jfr. lov nr. 28 af 29. januar 1964 som ændret ved lov nr. 217 af 27. maj 1970 og lov nr. 153 af 31. marts 1976).

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget for staten er en engangsudgift på 71.750.000 kr. i finansåret 1979. Denne engangsudgift modsvares fuldt ud af de ovennævnte kompensationsbetalinger for ikke-udført efterforskning.

Lovforslaget indebærer ikke administrative konsekvenser for staten, idet administrationen af fonden varetages af hjemmestyret.